

jišťovací uhrazeny příspěvky. Úhrada vedlejších potřeb (účelů) zákonem připuštěných opatřiti se má z příspěvků, které sluší vybírati a spravovati odděleně od příspěvků pojišťovacích, což vytknouti jest ve zvláštním návrhu (§ 27). K jiným účelům, než stanovami označeným, k úhradě výloh správních a k nastřádání zálohy nesmí se ani příspěvky na členech vybírati, ani upotřebiti jmění pokladny (§ 28). Jmění registrované pomocné pokladny uložiti lze jen v cenných papírech poskytujících pupilární (sirotčí) jistoty a v hypotékách povahy podobné, v poštovní spořitelně nebo v některé rakouské spořitelně, v nemovitostech úrok nesoucích ač nejsou-li zadluženy nad $\frac{1}{3}$ kupní ceny. Nemovitostí nenesoucích úroků smějí pomocné pokladny nabývati toliko k vlastnímu upotřebení svému jako obchodních místností, nemocnic (léčebných ústavů) atd. (§ 29).

Vyjde-li z ročních závěrek účetních nebo z občasných odhadů na jevo, že příjmy některého odvětví pojišťovacího nestačí k úhradě převzatých závazků nebo k nastřádání záloh, sluší ihned nepoměr ten odstraniti, v případech nutných zvýšiti příspěvky nebo snížiti dávky (§ 31).

Pokladnu lze rozpustiti, usnese-li se na tom valná hromada za souhlasu nejméně $\frac{4}{5}$ všech zastoupených hlasů (§ 32).

5. Státní dohled. Registrované pomocné pokladny podléhají dohledu státnímu; dohlédacími úřady jsou politické okresní a zemské úřady a ministerstvo vnitra (§ 33). Dohlédacímu úřadu sluší koncem každého kalendářního roku nejdéle do 3 měsíců předložiti: výroční zprávu, účetní závěrku, výkaz o stavu a uložení zálohy a zprávu statistickou (§ 34). Dohlédací úřad bdí nad tím, aby se šetřilo zákonných a statutárních předpisů, a může k tomu cíli kdykoli nahlédnouti v řízení pokladny, revidovati i pokladny jednoty, zastaviti usnesení příčící se zákonům a stanovám a uložit tresty pořádkové až do 100 zl., po případě tresty vězením až do 14 dnů (§ 35).

Dohlédací úřad může rozpustiti pokladnu, nezaplatí-li více než $\frac{1}{4}$ členů příspěvků a pokladna jich nevymáhá, byvši úřadem dohlédacím k tomu vyzvána; dále nesplatí-li pokladna do 4 neděl po vyzvání úřadu dohlédacího splatné a uznané podpory; svolí-li valná hromada k tomu, aby se užilo jmění pokladny k účelu příčícímu se zákonu nebo stanovám nebo učiní-li hromada usnesení odporující zákonům nebo stanovám; konečně tehdy, když pokladna nevyhoví vyzvání, aby pojišťovací plán svůj změnila (§ 38).

6. Ustanovení závěrečná. Pohledávek pojištěným příslušejících nelze ani do exekuce vztáhnouti ani stíhati jich zjišťovacím opatřením. Vyjmuty jsou pohledávky na poskytnutí výživy, které zákon poskytuje oproti pojištěnému ve prospěch jistých osob (§ 42). Zápisy do rejstříku pomocných pokladen jsou prosty poplatků a kolků, rovněž všechna pojednávání, smlouvy a listiny potřebné k odůvodnění a odvození právních poměrů mezi pomocnou pokladnou a pojištěnými a konečně všechna podání k úřadu dohlédacímu (§ 43). Pomocné pokladny osvobozeny jsou od daně z výdělku a příjmů a podléhají ekvivalentu poplatkovému jen co do nemovitého jmění obnosem $1\frac{1}{2}\%$ (§ 43 a zák. ze dne 15. dubna 1885 č. 51. ř. z.).

Pokoutníci.

I. Pojem.

Dle předpisů nyní platných jsou všeobecně k zastupování stran ve věcech sporných i nesporných, jakož i k provádění všech prací právnických

povolání toliko advokáti (§ 8 adv. ř. a § 5 cíś. pat. z 9. srpna 1854 č. 208 ř. z.). Notáři mohou strany bez obmezení zastupovati a listiny a podání za ně zřizovati jen v řízení nesporném, kdežto v řízení sporném jsou jen potud k tomu oprávněni, pokud není předeřsáno zastoupení advokáty a pokud nečiní tak po živnostensku (min. nař. z 2. června 1854 č. 9591 a z 28. ledna 1859 č. 23.961).

Každý, kdo tohoto oprávnění nemá a

1. ve sporech, v nichž dle předpisu civilního řádu soudního zastoupení stran právním přítelem jest nutným, třebas jen jednou anebo po různu jménem strany vystupuje nebo podání za ni spisuje, nebo

2. v některé ať sporné ať nesporné záležitosti, ve které strana i bez právního zástupce jednati smí, po živnostensku právní listiny nebo soudní podání za strany zřizuje nebo jako jejich zmocněnec před soudem vystupuje, ať již jest přímo dokázáno, že za to úplaty dostává nebo ať na jeho výdělkový úmysl jen nepřímó z množství právních listin nebo podání od něho sepsaných, z četnosti případů, ve kterých jako zástupce osob třetích vystoupil nebo plnou mocí jejich se vykázal nebo z jiných okolností se dá souditi, má býti pokládán za pokoutníka (srvn. min. nař. ze dne 8. června 1857 č. 114 ř. z. zachované v platnosti článkem IV. č. 5. úv. z. k c. ř. s.).

Jako s pokoutníkem má býti naloženo i s t. zv. veřejným agentem, který podání nebo žádosti ve věcech sporných nebo nesporných za jiné zřizuje nebo soukromé právní listiny sepisuje (min. nař. z 29. srpna 1856 č. 17.586).

II. Tresty a řízení proti pokoutnictví:

Pokoutnictví čeliti má soud dvojím způsobem:

1. praeventivně tím, že nesmí pokoutníka k zastupování stran ani tam, kde se zastoupení advokátem nežádá, připustiti (§ 29 odst. 2 c. ř. s.);

2. repressivně stihaje je přiměřenými tresty; v příčině poslední nutno rozeznávati:

a) Zakládá-li pokoutnictví samo o sobě nějaký skutek podlehající všeobecnému zákonu trestnímu, jest příslušným ten, který soud trestní, jenž provede řízení dle řádu trestního a vyřkne eventuelní test podle předpisů zákona trestního;

b) ve všech ostatních případech jest povolán stihati pokoutnictví onen soud, u kterého byl nějaký úkon jako pokoutnictví kvalifikovaný na př. zakročení přímé nebo nepřímé, předložení právní listiny od pokoutníka sepsané, vznesení podání jím zřízeného a p. předsevzat (§ 2 první věta cit. min. nař.). Stalo-li se tak u soudu stolice druhé nebo u soudu nejvyššího, může buď tento soud sám provésti příslušné šetření a trest na pokoutníka uvaliti nebo může z důvodů vhodnosti šetření toto a potrestání uložití některému soudu stolice první (§ 2 druhá věta cit. min. nař.). Předpis tento mluví sice jen o »vrchních zemských soudech« a »soudu nejvyšším«, sluší však vzhledem k změněnému pořadí instancí míti za to, že práva k této delegaci má i sborový soud I. instance, pokud vystupuje jako instance druhá. (Srvn. §§ 3 a 29 J. N.)

Vyšetřování proti pokoutníkům provádí soud u výkonu své moci disciplinární jemu k zachování soudního pořádku příslušící z povinnosti

úřední. Zjistí-li pokoutnictví, ukládá vinníku trest peněžitý od 5 zl. 25 kr. do 210 zl. nebo vězení od 24 hodin do 6 měsíců (§ 3 cit. min. nař.).

Proti výroku tomuto, jež vydati jest ve formě pouhého usnesení, přísluší odsouzenému do 14 dnů po doručení rekurs, o jehož podání i rozhodnutí platí předpisy §§ 514 až 528 c. ř. s. (čl. IV. č. 5 úv. z. k c. ř. s.). Pro rekurs tento, směřuje-li proti usnesení některým soudem první instance vydanému, bude instancí příslušnou buď sborový soud stolice I. nebo vrchní zemský soud dle všeobecného ustanovení § 3 J. N.

Byl-li výrok prvního soudce stolicí druhou potvrzen, jest stížnost další vyloučena (§ 528 c. ř. s.)

Proti advokátům a notářům, kteří soudní podání, jež pro třetí osoby byla od pokoutníků sepsána, podpisem svým opatřují nebo jakkoli jinak pokoutnictví podporují, jest zakročiti disciplinárně (§ 5 cit. min. nař.).

Pokračování v činu trestném tvoří přitěžující okolnost (§ 95 odst. 2, § 263 tr. z.). Příklad ten nastává (pokračování deliktu), předsevzal-li pachatel několik jednání, z nichž každé tvoří skutkovou povahu jedné a téže trestné činnosti, která však dohromady dle přirozeného pojmání netvoří několik, nýbrž jediný jen skutek trestný. Kdy tomu tak jest, o tom rozhoduje praktický smysl soudcův, ježto se vědě doposud ještě nepodařilo a také asi nepodaří vytknouti bezvadnou definici pokračování v deliktu. Nížeádný soudce nebude však na váhách o tom, že jest tu jediný jen přestupek a nikoli přestupků několik, vedl-li cizoložský poměr mezi osobou A a B k celé řadě souložení, jako zase bez rozpaků shledá soudce více než jeden trestný skutek tehdy, když osoba A zrušíc první poměr vejde v podobný s jinou ženou. Jelikož pokračování v činu trestném tvoří jedinou trestnou činnost, počíná promlčecí čas běžeti teprve posledním aktem pokračování trestné činnosti; jestliže byly jednotlivé pokračovací činnosti vykonány v několika soudních okresích, rozhoduje co do příslušnosti všech soudů soud předstižení (§ 51 al. 2, 3 tr. ř.).

Rozdílným od pokračování v deliktu jest delikt trvajících; případ ten nastává, tvoří-li netoliko způsobení, nýbrž i udržování stavu trestným jednáním způsobeného skutkovou povahu deliktu jako na př.: uvěznění nějaké osoby dle § 93 tr. z.

Pokuta konvenční (smluvená).

I. Pojem.

§ 1336 o. o. z. stanoví: Strany smlouvu uzavírající mohou se usnésti ještě zvlášť na tom, že se má pro ten případ, kdyby slib buďto vůbec nebo aspoň náležitým způsobem nebyl splněn nebo příliš pozdě splněn byl, zaplatiti místo náhrady škody určitý peněžitý obnos nebo obnos jinaký. Podle toho by se dalo mysliti, že pokuta konvenční má za účel zaručiti majetkový zájem pro ten případ, že by nebyl splněn smluvní závazek. Než § 1336 o. o. z. nepodává dle svého doslovného obsahu definice pokuty konvenční, a ze slov »místo náhrady škody« nelze odvozovati, že by nebylo možno posuzovati jako pokutu konvenční smlouvenou pokutu v určitém (konkrétním) případě, která nemá jedině účelu shora naznačeného nebo vůbec k němu se neodnáší. Naopak sluší pokutě konvenční i dle zákona našeho přiznati vedle naznačeného úkolu záruky zájmu majetkového pro případ nesplnění smlouvy též funkci prostředku utvrzovacího a zjišťovacího, a proto nepřestává býti smluvená pokuta pokutou konvenční, třeba se nejednalo vůbec o splnění nebo nesplnění smlouvy.